

Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä 1.1.2026 alkaen

Yhdyskuntalautakunta 02.12.2025

915/02.05.00/2025

Valmistelija Iina Lampi

Asia

Alueellinen jätehuoltolautakunta pyytää toimialueensa kunnilta lausuntoa kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa 3.12.2025 saakka. Lausuntoa koskeva pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Kyseessä on esitys jätemaksutaksaksi 1.1.2026 alkaen. Jätetaksa esitetään astuvaksi voimaan, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta.

Lausuntopyyntöön liittyvä materiaali on kokonaisuudessaan luettavissa internetissä osoitteessa: <https://tampere.cloudnc.fi/> > Toimielimet > Alueellinen jätehuoltolautakunta > Kokous 22.10.2025 § 52

Lähtökohdat

Elinkeinoelämän jätehuolto on pääsääntöisesti jätteen haltijan järjestämisvastuulla. Kunta kuitenkin vastaa tietyin ehdoin toissijaisesti näiden jätteiden jätehuollosta. Jätelain 33 §:n mukainen toissijainen vastuu tarkoittaa sitä, että kunnilla on velvollisuus järjestää yrityksille ja muille yhteisöille jätehuoltopalveluja tilanteessa, jossa jätteen haltija tätä pyytää muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Toissijaisen vastuun nojalla tuotettavia jätehuoltopalveluja kutsutaan TSV-palveluiksi. Kunnan toissijaisen jätehuoltovastuun avulla pyritään turvaamaan toimiva jätehuolto ja jätehuoltopalveluiden saatavuus silloinkin, kun muuta palvelutarjontaa ei ole saatavilla.

TSV-palveluun liittyvistä menettelyistä säädetään jätelaissa. TSV-palvelun tarjoaminen perustuu aina jätteen haltijan esittämään pyyntöön ja arvioituun palvelupuutteeseen markkinoilla. Silloin, kun jätehuoltopalvelun arvo on vähintään 2 000 euroa vuodessa, jätteen haltijan on ennen pyynnön tekemistä julkaistava ilmoitus tarvitsemastaan palvelusta Materiaalitori-verkkopalvelussa. Vasta sen jälkeen, jos sopivaa markkinaehtoista palvelua ei löydy kohtuullisin ehdoin, voi pyynnön palvelusta esittää kunnalliselle jäteyhtiölle. Materiaalitorin käyttövelvoite ei koske tiettyjä hankintayksiköitä, jotka voivat selvittää markkinaehtoisen palvelun saatavuutta myös julkisten hankintojen Hilma-ilmoituskanavan kautta. Kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa TSV-palvelusta sopimus, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta kerrallaan.

Velvollisuus käyttää Materiaalitoria ei koske toissijaista palvelua, jonka vuosittainen arvo on alle 2 000 euroa. Jätteen haltija voi tällöin osoittaa palvelua koskevan pyynnön suoraan kunnan jätelaitokselle, eikä palvelusta näissä tapauksissa tarvitse tehdä sopimusta. Kunnan jätelaitoksen on kuitenkin vuosittain toimitettava tietoaustaan tiedot tällaisten palveluiden kokonaisarvosta, palvelua käyttävien jätteen haltijoiden kokonaismäärästä sekä tiedot annetusta palvelusta jätelajeittain ja käsittelymenetelmittäin eriteltyinä.

Taksaesitys

TSV-palvelut ovat lakisääteisiä palveluja, joista peritään jätelain (646/2011) 78 §:n perusteella jätteen haltijalta julkisoikeudellinen jätemaksu. Maksujen on vastattava mahdollisimman tarkasti palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia eikä palveluja saa kompensoida asukkaiden jätemaksuilla tai markkinaehtoisien toiminnan tuloilla. Lisäksi kunnan TSV-palvelusta perittävä jätemaksu ei saa olla alempi kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuoltopalvelusta perittävä vastaava jätemaksu.

TSV-jätetaksan mukaisilla jätemaksuilla katetaan kuntavastuullisen TSV-jätehuollon järjestämisen ja toteutuksen kaikki ne jätelain mukaiset kustannukset, jotka muodostuvat jätteen käsittelystä ja tiedotuksesta, neuvonnasta ja hallinnosta. Jätemaksuilla katetaan myös kaatopaikkojen käytöstä poistaminen ja jälkihoito sekä jätehuoltoviranomaisen toiminta. Jäteastioiden tyhjennysmaksut sisältävät lisäksi keräyksen ja kuljetuksen. TSV-jätetaksa on laadittu kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvalla jätekeskuksissa ja jäteasemilla vastaanotettaville jätteille, Tarastenjärven jätekeskuksessa vastaanotettavalle vaaralliselle jätteelle sekä jäteastioiden tyhjennyksille. TSV-jätetaksan rakenteen esitetään säilyvän samanlaisena kuin vuonna 2025.

Taksaesityksessä esitetään poistettaviksi palvelut pienille sekajätteen 0,3 ja 0,5 m³:n syväkeräyssäiliöille niiden vähäisen kysynnän vuoksi. Ne esitetään korvattavaksi uudella enintään 0,8 m³:n säiliön tyhjennyshinnalla. Vuoden 2026 taksaesitykseen on lisäksi tehty pieniä selkeyttäviä tekstitarkennuksia mm. kiinteistökohtaisten lisätöiden osalta. Syväkeräysastioiden pesuun ja turhaan toimitetun astian pois kuljettamiseen liittyen on myös tehty tarkennuksia. Keräysvälineiden täyttöön, sijoittamiseen ja jäteastioiden painoon liittyen on lisäksi tehty pieniä tekstitarkennuksia, johtuen päällekkäisyyksistä kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin. Myös kiinteistölle rajatun pääsyajan määritelmää on tarkennettu aiemmasta sekä jätekeskuksissa vastaanotettavien painoperusteisten kuormien vastaanottoon liittyviä ehtoja ja raportointivelvollisuutta MaterialPort-järjestelmään on myös tarkennettu aiemmasta.

Vuoden 2026 TSV-jätetaksassa jäteastioiden tyhjennyshintoihin on esitetty muutoksia kuljetusurakkakustannusten sekä jätteenkäsittelykustannusten muutoksiin perustuen. Esimerkiksi sekajätteen kuljetuskustannusten arvioidaan nousevan keskimäärin 1-2 prosenttia. Alue- ja astiakohtaisia eroja kuitenkin syntyy kilpailutuksen seurauksena eri urakka-alueilla, joko hintaa nostavasti tai laskevasti. Kuljetusurakoiden kustannustasomuutokset on viety taksaan alue- ja astiakohtaisesti.

TSV-palvelujen jätetaksassa vuodelle 2026 sekajätteen käsittelymaksun esitetään säilyvän ennallaan 125,00 euroa/tonni (alv 0 %). Sekajätteen käsittelyhintaan on ohjattu jätelain vaatimusten mukaisesti jäteyhtiön TSV-palvelutuotantoon liittyvät yleiset kustannukset. Näitä ovat mm. kunnan jätelaitokselle Materiaalitorin käytöstä ja TSV-palveluun liittyvästä neuvonnasta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset.

Biojätteen tyhjennysmaksuihin esitetään muutoksia kuljetusurakkakustannusten muutoksiin perustuen. Kuljetusurakoiden kustannustasomuutokset on viety taksaan alue- ja astiakohtaisesti. Biojäteastioiden tyhjennyshintoihin vaikuttaa lisäksi biojätteen käsittelymaksu 120,00 euroa/tonni (alv 0 %). TSV-jätetaksassa biojäteastioiden tyhjennysmaksut ovat kotitalouksia korkeampia, koska ensisijaisen vastuun jätehuoltopalvelujen jätetaksassa biojätteen käsittelymaksu on siirretty osaksi sekajätteen käsittelyhintaa.

Vastaavanlainen subventio ei ole mahdollinen TSV-jätetaksassa jätelain vuoksi. Pakkausjätteiden tyhjennyshintoihin esitettävät muutokset johtuvat keräyksen ja kuljetuksen järjestämisen kustannusten muutoksesta.

Pakkausjätteiden osalta jäteastian tyhjennyshintoihin esitetään maltillisia hintojen muutoksia astiakoosta ja kunnasta riippuen. Korotusesitykset vastaavat kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien jätehuoltopalvelujen jätetaksaan esitettäviä korotuksia. Esimerkiksi pienmetallin ja lasin astiahintojen esitetään säilyvän ennallaan pyörällisillä pinta-astioilla ja nousevan syväkeräyssäiliöillä enintään 1,01 euroa (alv 0 %) per astiatyhjennys astiakoosta ja kunnasta riippuen. Muovi- ja kartonkipakkausten jäteastioiden ja säiliöiden tyhjennyshintoihin esitetään lasin ja metallin tapaan hyvin maltillisia hintojen muutoksia astiakoosta ja kunnasta riippuen. Lempäälässä muovipakkausten tyhjennyshintoihin ei esitetä muutosta ja kartonkipakkausten osalta ainoastaan jätepuristimien tyhjennykseen esitetään 10,04 euron korotusta.

Jätehuollon lisätöiden maksut ovat TSV-asiakkailla samat kuin muilla lakisääteisillä asiakkailla. Lisätyömaksuihin esitetään pääasiassa maltillisia maksimissaan 0,94 euron hintojen korotuksia, jotka johtuvat yleisistä indeksikorotuksista sekä urakkakustannusten muutoksista.

Jätekeskuksien ja lajitteluasemien sekä Tarastenjärven vaarallisen jätteen vastaanottomaksut

Tavanomaisen jätteen käsittelymaksujen esitetään säilyvän pääosin samansuuruisina kuin vuonna 2025 ja joidenkin hintojen esitetään nousevan jätelajin mukaan. Korotukset ovat maltillisia ja kohdentuvat biojätteeseen ja 2 laadun biojätteeseen. Esitetyt korotukset johtuvat jätteenkäsittelykustannusten noususta.

Vaarallisten jätteiden vastaanotolle Tarastenjärven jätekeskuksessa on määritetty TSV-taksassa kustannusperusteisesti kilohinnat (euroa/kg), joilla katetaan jätteen vastaanoton ja käsittelyn kustannukset sekä osin jätekeskuksen kiinteitä kustannuksia. Vaarallisten jätteiden asema Varmalla vastaanotettavien jätteiden käsittelymaksuihin esitetään maltillisia hintojen korotuksia sekä myös hintojen alennuksia. Esitetyt korotukset johtuvat tiettyjen jätejakeiden jätteenkäsittelykustannusten noususta.

Jäteasemilla ja jätekeskuksissa vastaanotettavien pienkuormien vastaanotto- ja käsittelymaksuihin esitetään maltillisia hintojen muutoksia. Esimerkiksi rakentamisen ja purkamisen jätteen sekä yhdyskuntajätteen pienkuormien vastaanottomaksuihin ei esitetä muutoksia. Kyllästämättömän puujätteen vastaanotto- ja käsittelyhintaan esitetään 2,39–3,98 euron (alv 0 %) hinnan korotusta per kuorma, kuorman koon mukaan. Korotusta perustellaan käsittelykustannusten muutoksella.

TSV-jätetaksassa on lisäksi esitetty Repsikka-noutopalvelun kuljetushinnat sekä siihen liittyvät tuntiveloitukseen perustuvat yksikköhinnat. Kuljetushintaan pakettiautolla esitetään 34,63 euron (alv 0 %) hinnan korotusta kohonneisiin kuljetuskustannuksiin perustuen. Repsikka-noutopalvelun eri työlajeihin esitetään muilta osin maltillisia hinnan alennuksia, muuttuneisiin kustannuksiin perustuen.

Liitteet:

Esitys kunnan toissijaisen vastuun jätetaksaksi 1.1.2026 alkaen
Hintamuutokset, kunnan toissijaisen vastuun jätetaksa

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 5 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: ympäristötarkastaja Iina Lampi, puh. 040 195 5568, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää merkitä jätetaksaesityksen tiedoksi ja todeta, että Lempäälän kunnalla ei ole lausuttavaa kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen jätetaksaesityksestä. Lisäksi yhdyskuntalautakunta päättää tarkistaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Tiedoksi

kirjaamo@tampere.fi